

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Apare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Nr. 2090/1924.

Ordin circular

către toate oficiile parohiale și protopresbiterale din eparhia Aradului.

Ni s'a adus la cunoștință în mod officios, că în unele locuri plantate cu păduri, unii din țărani noștri, din cauza unor influinți străine interesului general și cel propriu, dau foc la păduri, fără a le aduce nici un folos, ci numai și numai pagube lor și statului.

Sunt date precise, unde se arată, că se dau foc pădurilor, ca să se facă loc pentru izlazuri.

De sine înțeles, că nici o palmă de pădure arsă nu s'a dat pentru izlazuri, ci s'a lăsat să crească din nou pădure în locul celei distruse.

Se mai fac mari pagube în păduri și din indolența păcătoasă a paznicilor de vite, cari făcând focul aproape de pădure, nu se îngrijesc de stingerea focului înainte de plecare.

Un foc lăsat aprins, înconjurat de frunze și crengi uscate, ușor poate aprinde o pădure întregă.

Având în vedere, că arderea pădurilor din vina sau neglijența poporului, ne compromit înaintea lumii civilizate și ne discreditează poporul mai mult decât cei mai mari dușmani ai noștri; având în vedere că față de faptele aceste mai mult decât răutăcioase și criminale, biserica nu poate rămânea nepăsătoare.

Poftim Onor. preoțime, ca atât de pe amvon cât și cu prilejul convenirilor în afară de sf. biserică, să lumineze poporul asupra marelui însemnătăți a pădurilor din punct de vedere, economic, industrial, sanitar, precum și din punct de vedere al avutului comun, îndemnându-i și sfătunindu-i cu vorbe bune și frumoase să grijească de pădure, ca de propriul său avut, din cari î-și scot hrana și-și îndestulează trebuințele zilnice, căci numai neghiobul lucrează contra interesului său propriu.

Paznicii de vite să facă foc numai în cazuri de extremă necesitate și totdeauna numai

pe locuri sigure, de unde pe o rază de câțiva metri sau ridicat crengile și frunzele uscate și în apropiere de apă dacă este posibil. La plecare să stingă focul cu apă sau acoperindu-l cu pământ.

Să se atragă atențiunea poporului, că s'au luat dispozițiuni severe contra locuitorilor și a copiilor lor, cari nu respectă aceste dispozițiuni și că sunt datori a arăta jandarmăriei pe cei ce au incendiat pădurea fie cu rea voință fie din neglijență și în fine, că autoritățile superioare au luat măsuri, ca comunele din preajma pădurilor să fie împărțite pe echipe de incendii, echipe ce vor fi conduse pentru localizarea și stângerea pădurilor incendiate.

Arad, din ședința consistorială a senatului bis. ținută în 20 Iunie (3 Iulie) 1924.

Joan J. Bapp m. p.
Episcop.

Inobilarea poporului nostru și schimbarea în bine a deprinderilor lui de toate zilele.

(Urmare și fine.)

Dacă însă cartea, care i-se asvârle poporului, educațiunea, care i-se împrăstie prin oameni nepregătiți, needucați, de popor nepoștiți streini de dorințele lui de puterile și de viața lui, ba va mai fi și ireligioasă și imorală, înseamnă a introduce în sufletul poporului nostru sevă stricăță, sevă putredă, care va înbolnăvi corpul sănătos al poporului, iar sufletul se va moleși, iar rătăcirea a doua va fi mai periculoasă ca cea dântăiu, căci monstrul ce va răsar de aici, va fi lup îmbrăcat în piele de oaie, va fi propovăduitorul indiferentismului religios și urzitorul semidoctismului stricăcios.

Ar mai fi întrebarea, că cine e chemat și destoinic a introduce seva cea bună, seva cea nobilă în sufletul poporului nostru? Ar fi înalțător dacă toți ar fi destoinici, cari să afirmă de conducători ai poporului. Dacă toată floarea ar aduce rod, secerișul și culesul ar fi bogat! Inșă și aici, cași în natură multe flori se arată primăvara, puțin rod aduce toamna. Pe unele le nimicește vântul, pe altele ploaia altele

se ofilese de arșiță, altele de răceală. Pomul bătrân însă își are secretul său și tainele sale, cu cari își știe scuti floarea și aduce rod bun și rod însușit. Școala și Biserica, pomul bătrân, pomul de veacuri, din crengile căruia a ieșit atâta rod și atâta sevă nobilă, încât a putut hrăni întreg neamul nostru de de pretutindeni, socot că ar fi cel mai destoinic-pentru inobilarea mlădițelor nouă, și earăși socot, că ar fi cel mai mare păcat, că numai de dragul inovațiilor să alergăm cu săcurea la rădăcina lui și să-l eliminăm din grădina neamului nostru. Doctorii sufletelor poporului nostru sunt preoții, eară educătorii lui și cultivatorii lui sunt învățătorii. În mâna acestor conducători firești ai poporului residă puterea de a lega și deslega problema de inobilare a poporului nostru. Acești conducători să li-să dea libertatea de acțiune, puterea morală, puterea materială, nu în modul cum astăzi li se dă, ci în mod demn de lucrarea ce o săvârșesc.

Preotul și învățătorul dela sate și orașe, profesorul de liceu și univesitate, dacă în lucrarea lor de educația și în profesarea științei, vor ținea cont de ținta și scopul sublin ce le incumbă fiecăruia, adecă scopului de inobilare, dacă vor avea o țintă comună vor ajunge la rezultate grabnice, o lucrare pe cărări, opuse, ba chiar dușmănoase, va duce acțiunea la demoralizare și nici decât la inobilare.

La sate mai ales preotul și învățătorul să formeze brăul religios-cultural, peste care să nu poată intra în staulul lor, nici o credință nici o învățătură care ar fi în detrimentul scopului de inobilare a poporului.

Aceia cari și de aci încolo ar mai propaga vrajba și desarmonia între preot și învățător prin lozinci streine ca: „școala e a învățătorului” „biserica a preotului” să-și ia răsplata cuvenită, care nu poate fi alta decât blăstămul neamului. Căci bine să se știe: Biserica nu-e a preotului; școala nu e a învățătorului, ci ambele sunt instituțiuni pentru cultura și morala neamului nostru românesc.

Având-o țintă și un scop, suntem numai la începutul lucrării. A doua regulă pe care trebuie să o observăm, când voim a face educație e *Continuitatea absolută* îndecursul lucrării.

Dacă omenimea la cultura de azi a ajuns numai după o muncă continuă de mii și mii de ani, nici noi nu putem aștepta succese în lucrarea noastră, decât după o muncă continuă de zeci și zeci de ani. În viața și practica pastorală ne întâlnim deseori cu colegi, cari după recitarea câtor-va predici, așteaptă rezultatul, de ași vedea adecă credincioșii buni și nobili, iară dacă rezultatul așteptat întârzie, munca începută se întrerupe luându-i locul descuragiul și nevoința de a mai munci. E greșit acest mod de gândire, și mai ales o lucrare pripită e și în greșită „Guta cavat lapidem non vi sed saepe cadendo” e un exemplu-de care natura ține cont atât în lucrările

de ordin material, cât și la cele de ordin spiritual. Nu vom greși în lucrarea noastră pastorală în ceea-ce privește inobilarea sufletului, dacă și de 70 ori câte 7 am predica pentru același scop și pentru aceeași țintă. Tot din viața pastorală putem estrage exemple demne de urmat, unde colegi prin o muncă asiduă observând regula continuității, au ajuns la fericirea de de a-și vedea ținta și scopul pentru care am lucrat încoronate cu deplin succes. Câți preoți în dorul de a-și vedea bisericuța de lemn transformată în una de peatră au muncit absolut continuativ din ceasul când au intrat în parohie, până la adânci bătrânețe pentru aceasta nobilă țintă. Unora dintre aceștia li s'a dat dela Dumnezeu să-și vază munca încoronată cu succes; altora însă nu. Cei cari prin trecerea dela viața aceasta la ceialată au murit cu dorința neîmplinită nu au dus însă cu sine totul, ci au lăsat firul au lăsat ideea, ținta începută, care nu moare, ci i-se dă întrupare de următorul de succesori său, care cu ușurință poate lua laurii muncii antecesorului său. Dar dacă antecesorul nu ș'ar fi de fipt o țintă, dacă nu ar fi lucrat în mod continuativ la întruparea țintei, putea oare succesul, tot cu aceeaș muncă, cu aceeaș ușurință să aibă fericirea să servească în o biserică corespunzătoare timpulul? Nu! Nu ci trebuia să înceapă totul dela început și știe Dumnezeu, că putea ajunge la succese ori nu. Numai prin astfel de lucrare cu țintă și continuitate s'au putut edifica bisericuțele noastre de prin văile și munții sărăcăcioși a ținuturilor locuite de Români. Tot așa școalele noastre tot așa casele parohiale. Și dacă nu sa făcut d'ajuns în în aceastr privință, dacă și azi mai avem biserici necorespunzătoare, comune fără școli fără case parohiale răul nu e a se atribui numai sărăciei, ci mai ales lipsei de inițiativă și muncii fără țintă și fără continuitate. Și să nu se supere, dar cusurul de a lucra fără țintă și continuitate îl avem cu toții. Nici pe departe nu voiesc a arunca invective colegilor mei, că nu ar munci, că nu ar lucra, însă cusurul în lucrarea noastră se obsearvă în aceea că nu muncim în comun, nu cu țintă și nu cu continuitate absolută. După o activitate de 10, 20, 30 ba și 40 ani a unui preot, dacă întri ca preot tinăr în moștenirea lui ești tot așa de desorientat, ca și când antecesorul ar ar fi fost la începutul lucrării sale. Afară de inducerile în matricula botezaților, cununaților și repositurilor nu moștenești nimic, nu afli nici o urmă despre activitatea pastorală a antecesorului, nu știi scopurile, țintele dorințele, cari au frământat creeri păstorului în lunga păstorire de 40 de ani. Nu știi scăderile poporului, nu știi direcția în care să lucrezi. Poporul te vede desorientat și de aci te examinează și îți judecă capacitatea teologică. Și acest rău se poate vindeca și încă cu ușurință. Pe lângă matriculele susamintite se va mai purta și „Condica” sau „Însemnări pastorale” Biroul Central al Asociațiunei se ocupă în Revista Teologică, cu introducerea acestei Condici, a făcut

formulare și a luat inițiativă. Avem numai să ne procurăm tipăriturile și să începem lucrarea. La început va merge mai cu greu, mai târziu însă lucru se va perfecționa și va aduce rezultate pe cari azi nu le putem prevedea.

Că în munca pastorală a preotului, pentru inobilirea poporului nostru și scimbarea în bine a deprinderilor lui de toate zilele, continuitatea absolută e ceva imperios, se poate constata făcând analogie între această muncă și între muncă ce s'a depus de către scriitorii români pentru inobilirea graiului și literaturii noastre românești. Limba dulce și sonoră din scrierile lui Vlăduț, Alexandri și Eminescu nu o întâlnim la Eliade Rădulescu, nici la Asachi nici la Arone Pumnul, cu toate că din frământările cestor din urmă, din gramaticile lor, și din scrierile lor a răsărit schințea dragostei de limbă și carte românească. Poezi-oara lui Ienăchiță Vacărescu :

Urmașilor mei Văcărești
Las vouă moștenire
Creșterea limbei românești
Ș'a patriei cinstire,

inspiră un nobil patriotism și e un frumos testament, iară el un exemplu de muncitor conștient, pe care nici moartea nu poate despărți de iubirea de patrie și limba românească. Și să nu credem că acești apostoli ai inobilării limbei românești, nu și-au avut și ei greutățile lor de învins. Dacă noi preoțimea ne plângem, că ne cutropesc sectele și ne tulbură lucrarea, apoi și ei au avut lupte de purtat tot așa de cu influințele de denaționalizare a Fanarioților și Slavilor. Prin muncă continuă însă iată că azi limba și graiul ne sunt curate și sonore. Tot din procesul de inobilare a limbei și literaturii mai putem estrage în demnuri pentru lucrarea noastră de inobilare morală a poporului când știm un literat bun, nici odată nu a rupt cu literatura, cu toate-că mulți dintre acești literați înfrunța sărăcia până la disperare. Deci un păstor sufletesc, care pe motivul sărăciei ar întrerupe munca pastorală și n'ar observa legea continuității ar greși și greșeala lui s'ar putea scuza.

A treia și cea din urmă regulă, care trebuie luată în considerare la munca de inobilare a poporului nostru e : Exemplul. Nu există educație fără exemplu. A predica ordinea fără a fi tu ordonat, curățenia, fără a fi tu curat, cinstea fără a fi tu cinstit, abținerea fără a fi tu asbtinent, înseamnă a lua în bătaie de joc toate acelea idealuri, după cari nizuiește sufletul omului de când e lumea. Aici am ajuns la punctul cel mai greu dar tot odată și la mijlocul cel mai puternic, care poate să asigure lucrări noastre succese depline.

Istoria neamului, istoria bisericii e plină de figuri nobile cari în lucrarea lor de inobilare a poporului nostru s'au făcut pe sine exemplu. Și e știut că îmbunătățirea sufletească a poporului stă în raport direct cu exemplul viu ce-l dau conducătorii lui. Și dacă în timpul din urmă moravurile să sălbăticesc, credințele bune dispar e espicapil lucru, căci și exemplele bune dispar, iară cele rele să înmulțesc. Toți aceia, cari au rolul de educatori, fie ai tinerimei, fie opiniei publicn, vor greși foarte, dacă vor crede, că prin discursuri bombastice, vor îmbunătăți întru câțva sufletul destrămat a societății și poporului din care fac parte, dacă viața lor morală stă în contradicere cu ceea-ce spun. Să nu creadă nimeni, că zicătoarea

lapidară a poporului nostru „fă ce spune popa nu ce face popa“ s'ar referi numai la preotul lui, pe care de veacuri l'a avut de singurul educator ! Azi poporul știe face variante și ar fi foarte dureros, ca zicătoarea lui să culmizeze prin formula finală : „fă ce spune ministrul nu ce face ministrul“ ! Dar și până când ceilalți conducători și educători se vor face pe ei exemplu în lucrarea lor să nu uităm de datorință noastră să nu uităm că noi ne-am luat marele angajament de a fi ostași lui Hristos de a lucra cu modestie, după-cum El însuși a lucrat, de a ne face pe noi exemplu, după cum El însuș exemplu s'a făcut nouă ; de-a fi cu paciință în lucrare, cu răbdare, după cum El însuși numai după îndelungă și nesfârșită răbdare a adus omenimei mântuirea. Exemplul nostru bun, încetul cu încetul se va întinde, fapta bunătatea și omenia se va spori, pornirile rele vor scădea. Va veni aceasta vreme peste o generație sau două sau mai curând nu putem călcuța ; datorința morală ne îndeamnă, să lucrăm neconținut, ca aceasta țară așa de frumoasă și așa de bogată să fie locuită de o societate de oameni morali, ordonați, onești, buni și între sine înfrățiți.

Problema de inobilare a poporului nostru, e o problemă de interes capital și general. Sarcina e grea e mare, dar dela curagiul cu care vom ști-a îndeplini, atârnă viitorul bisericii noastre și al nostru. O uriașă efortare împreună spre a face educația poporului nostru din punct de vedere cultural și religios și această efortare va schimba numele nostru de preoți liturgisitori, în păstori sufletești și educători morali, a unui popor de 16 milioane dela porțile Orientului.

Oh Preoțime ! Lucrarea de față ar cere o și mai minuțioasă dezvoltare teoretică, mă mărginesc însă la atâta și doresc lucrării mele o critică sinceră, pe urma căreia să pot complectea golurile și repara greșelile acestei lucrări. Punerea în practică a acestor reguli va forma partea doua a lucrării mele, în care voi arăta ; cari sunt mijloacele prin cari mai ușor s'ar înfăptui problema de inobilare a poporului nostru.

Ioan Evuțian, preot.

Advențiștii

în locul iubirei creștine propagă răsvrătire

Publicăm din opul dlui. Dr. Gh. Comșa, „Pentru neam și lege“ a două predică contra sectarilor. Credem că preoțimea noastră va scoate folos din aceste cuvântări.

(Urmare și fine.)

Noi suntem urmașii miilor de mucenici, care a purtat crucea cu vrednicie, dar adventiștii ai cui sunt și cu ce se pot lăuda ? Adventiștii n'au nici un fel de iubire creștinească, fiindcă răul nu se îndreaptă prin cuvinte deșarte și vătămătoare pentru alții, iar pentru dânsli măgulitoare. E ușor să te plângi, că oamenii n'au credință și fapte bune, dar spre a îndrepta răul trebuie mai întâi să dai tu dovezi de iubire și să lupți în cercul de oameni unde vezi, că nu este viață creștinească. Un membru din o familie, dacă vede un rău în familia sa, e dator să lupte pentru îndreptarea răului, dar să nu fugă din familie și apoi să o batjocurească, precum fac adventiștii cu biserica noastră.

Ei se plâng că noi îi prigonim, dar în faptă ei prigonesc biserica noastră. Ei fac tocmai așa cum vorbește despre ei apostolul Iacob când zice: „Iar de aveți râvnire amară și prigonire întru inimile voastre, nu vă lăudați, nici mințiți împotriva adevărului!“ (cap. 3 v. 14).

Advențiștii ar trebui să știe, că neamul nostru românesc nu prin o purtare ca a lor a ajuns la starea de azi. Fiii noștri credincioși de azi, precum și moșii și strămoșii lor n'au umblat cu născociri viclene ca cele ale advențiștilor, cari spun că tot ce învață ei greșit se află în Sf. Scriptură! Ei nu au dreptul să tâlcuiască Sf. Scriptură, căci numai biserica o poate tâlcui drept și adevărat. Cine se ia după poava lor se ia după niște orbi, cari se laudă, că vad. Ideile bolnăvicioase pe cari le împrăstie advențiștii, sunt luate dela alți rătăciți din alte țări. Advențiștii s'au pus în slujba streinilor de neamul și legea noastră. Ei aduc fel de fel de cărți tipărite cu bani streini. În cărțile lor urmăresc răsturnarea ordinii publice. În cartea amintită se propagă numai lucruri pentru care ar trebui să fie traduși în fața judecății. Vestesc pe față că în curând: „Sângele se va vărsa ca pulberea“. Tot acolo spun, că atunci când sângele se va vărsa ca pulberea: „Oameni în disperarea lor vor tăbări asupra păstorilor falși, cari i-au înșelat.“¹⁾

O altă broșură a lor vorbește de: „Tronuri nesigure ale regilor“²⁾ Iarăși o altă carte a lor tipărită în Hamburg în anul 1913, spune următoarele: „Pacea nu va fi asigurată decât prin venirea adevăratului prinț, al păcei, atunci când toți nelegiuții vor pieri, când împărățiile acestei lumi vor fi măturate ca pleava din arle în timpul verei.“³⁾

Fraților, aceste idei nu sunt cuprinse în Sf. Scriptură. Ele sunt născociri diavolești, cu gândul ascuns de a ne duce în prăpastia pierzării. Cum adică? Dacă pacea nu va fi asigurată în nici un fel până la a doua venire a Domnului nostru Isus Hristos, pentru ce se mai trudesce ei cu învățăturile lor?? Pentru ce se mai trudesce popoarele să facă dreptate pe pământ, dacă pacea nu poate fi, căci rodul dreptății este pacea, cum zice sf. apostol Iacob: „Iar roada dreptății cu pace se seamănă celor ce fac pace“?! (Iacov 3¹⁸). De aici se vede, că advențiștii au intrat în slujba celor ce samănă vânt ca să culeagă furtună! Îi întrebăm: ce urmăresc cu asemenea vorbe? Au doară în Sf. Scriptură stă scris că lumea va tăbări asupra preoților, că împărățiile lumi vor fi măturate în curând cum zic ei? Vedeți fraților planul advențiștilor: să răsvrătească lumea, ca să vadă măturate împărățiile acestei lumi!

Nicăiri Sf. Scriptură nu învață asemenea lucruri. Ei însă le răspândesc cu bani străini. Le aducem aminte dar advențiștilor, că în zadar se ostensesc să-și zidească între noi casă nouă, căci iată ce zice pentru ei cartea înțelepciunii: „Cel ce zidește casă cu bani streini, asemenea este celui ce își zidește pietre de mormânt“ (Isus Sirah 21⁹). Ei ar dori să schimbe neamul și legea noastră în morminte și la aceasta noi trebuie să ne opunem. Învățăturile răspândite de advențiști sub masca legii lui Hristos, sunt cu totul primejdioase!

1) Broșura: „A doua venire a lui Hristos“ la pag. 28.

2) Broșura: „Fericita nădejde a Creștinului“ care nre 8 pagini.

3) Cartea: „Arătarea glorioasă alui Hristos“, care s'a tipărit și în a doua ediție tot în Hamburg în anul 1919. Despre această carte amintesc și în alte locuri. Vezi cuvântarea a III-a și XXII.

„Care e mai rău: furtul sau minciuna?“ întreabă odată o fetiță pe mama ei. Aceasta spunea, că amândouă sunt la fel, dar fetița zice, că minciuna e mai rea, fiindcă lucrul furat se poate restitui, der minciuna se lipește de om. Cu atât mai vartos se va lipi minciuna de adevătați, pentru că minciuna au furat-o! De voi se vor lega minciunile, de voi advențiștilor și vor cunoaște toți creștini și românii de bine, că strigătul vostru este un atac mișelesc contra legii și neamului românesc!!!

Datori suntem deci toți ortodoxii creștini să ne dăm toată silința ca să ne apărăm biserica și pe conducătorii poporului. Despre biserica noastră Sf. Scriptură ne spune, că nici porțile iadului nu o vo putea dărâma, pentru că ea este biserica lui Hristos. Iar apostolul Pavol ne îndeamnă să ne supunm „stăpânilor celor mai înalte, că nu este stăpânire fără Dumnezeu și stăpânirile care sunt, dela Dumnezeu sunt rânduite“ (Rom. 13¹).

Noi avem o țară mândră, cu stăpânire rânduită după voia bunului Dumnezeu; de această țară și stăpânire să ne alipim cu toată dragostea. Să nu ne lăsăm ademeniți de prorocii, care vor să pescuiască după ce vor turbura apa. După părerea advențiștilor ar trebui ca și mândra noastră Românie să fie măturate nu peste multă vreme, căci după părerea lor trăim veacul cel de pe urmă și în curând vine iarăși Mântuitorul! Abia pusă pe temelii puternice și să vii să spui totuși, că țara va fi măturate în curând, însemnează să umpli de desnaojde pe locuitorii ei! Cuvântul cel adevărat al lui Dumnezeu ne îndeamnă însă, ca în tot momentul să fim gata la datorie pentru lege pentru tron și patrie!

Ne ridicăm deci falnic glasul și încrezători în dreptatea divină rugăm pe Părintele Cereșc să ne apere sufletul de molima învățăturilor mincinoase, care s'au ivit între noi. Să ne ferim ca de foc de aceste învățături și să ținem la neamul și legea noastră, ca la cele mai scumpe mărgăritare. Să nu facem ca acel locuitor din Persia, care a găsit lângă mare o cutie plină cu mărgăritare, dar în neștiința lui le-a aruncat în apă și privea cu plăcere cum se repezeau peștii să le prindă. Când voia să arunce în apă și pe cel din urmă mărgăritar, se apropie un om priceput și îi spune că în acea cutie au fost mărgăritare de mare preț. Era însă prea târziu. Cu toate acestea prin lumea ce-i aduse bunul său sfătuitor, omul nostru rămase cu un mărgăritar.

Fraților! Țara noastră este o mare alcătuire și în sânul ei biserica ortodoxă este cel mai scump mărgăritar. Prin jertfe fără păreche am dobândit și mărirea țării. Nu le-am aflat la întâmplare sau la noroc ca omul din Persia. Cuvine-se deci să nu ne luăm după mintea cea întunecată de viclenie a streinilor, ca să nu ajungem orbi ca persanul cu mărgăritarele. Să ne conducem ca și în trecut de glasul păstorilor luminați ai sfintei noastre biserici spre a nu pierde calea, care duce la mântuirea noastră și a neamului nostru. Amin!

INFORMAȚIUNI.

Excursie de propagandă culturală.

Ateneul poporal din Iași așezământ de culturală și educație în spirit național, a luat frumoasa inițiativă, de a organiza la noi în Ardeal, excursii de propagandă culturală. Aceste excursii se vor face între 17/30 Iulie a. c. cu următorul itinerar: Iași, Tg.-Mureș, — Oradea-Mare — Arad — Timișoara — Reșița — Lugoj — Alba-Iulia — Blaj — Sibiu — Avrig — Brașov — Tușnad.

În toate orașele vizitate vor avea loc șezători culturale și șezători de înfrățire organizate de Ateneu.

Excursioniștii sunt în număr de 500, și vin la noi sub auspiciile Fundației culturale „Principele Carol” și cu sprijinul Ministerului de interne.

În orașul Arad vor debută *Marți în 22 Iulie 1924 la oarele 8¹/₂ seara în sala Palatului Cultural.*

Suntem convinși că preoțimea română și toți intelectualii noștri din dieceza Aradului, vor aprecia întreaga însemnătate a unor atare manifestări patriotice-naționale și vor grăbi în 22 Iulie l. c. la Arad să-și adape sufletele și să-și îmbogățească cunoștințele cu produsele artei românești.

Aici publicăm programul bogat și variat al acestei șezători: *Șezătoarea artistică-culturală*, care se va ține Marți în 22 Iulie nou la oarele 8¹/₂ seara, în sala Palatului Cultural cu următorul program:

1. a) I. Vidu... Marșul anului 1848.. cor mixt;
- b) G. Muzicescu I. Ileana, II. Zis-a Badea cor. mixt;
- c) I. Vidu... Peste Deal... cor mixt.

2. * * Conferință.

3. M. Barbu... Rapsodia I., executată la vioară de autor cu maestrul Antonin Ciolan, fost director al Conservatorului d'n Iași la piano.

4. Mircea Rădulescu... Ostașilor ardeleni... versuri spuse de artistul I. Profir. de la Teatrul Național, din Iași.

5. I. Creangă... „Amintiri“... cetire de D. Vasile Todicescu, directorul Școlii normale, din Iași.

6. V. Alexandri... Miorița... poezie populară rostită de D-na Nathalia Profir artistă a Teatrului Național din Iași.

7. Dansuri Naționale: a) Echipa elevilor Școlii normale „Vasile Lupu”; b) D. C. Țârcaș, fost elev al prof. Moceanu.

8. a) G. Dima... Nu-i Dreptate... cor mixt; b) Timotei Popovici... Cântec de leagăn, cor mixt; c) N. Oancea I. Foae verde de trifoi, cor mixt, II. Lângă leagăn, cor. mixt; d) Ed. Caudella.. Imnul Ateneului... cor. mixt.

Corul „Gavril Muzicescu” al Ateneului Popular-Tatarași, sub conducerea d-lui prof. Vasile Popovici.

Dar creștinesc. Rar se ivesc în zilele noastre creștinii ideali, cari adecă în goana nesăbuită după deșertăciuni lumești să lapede toată grija cea lumească, săvârșind fapte mântuitoare de suflet. Un astfel de creștin este evlaviosul muncitor din America cu numele Petru Strâmbu, carele deși de zece ani înstreinat, totuși nu și-a uitat de biserică satului său natal, trimițându-i suma de 2000 lei, adecă douămii lei.

Din epistoala sa duioasă transpiră cea mai vie credință strămoșească și iubire creștinească.

Atotputernicul să primească jertfa chtiitorului marinimos răsplătindu-i din belșug, iar altora servească-le pildă vrednică de urmat.

Drăgoești 20 Iunie 1924.

Lucian Lungu, paroh ort. român.

Aviz. La întreprinderile de renovare a bisericilor, atragem atențiunea și recomandăm cu toată căldura publicului românesc, — pentru ezechutarea lucrărilor artistice de pictură bisericească orientală — pe Dl profesor și pictor: *Teodor Dumvrăveanu*, domiciliat în Arad, la Seminariul teologic.

Nr. 2207/1924.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că petițiunile de primire în Institutul teologic din Arad pentru anul școlar 1924/1925 au să fie înaintate Consistorului ort. român din Arad până în 18/31 August a. c. instruite cu:

1. Extras de botez dela oficiul parohial eliberat în timpul cel mai recent.

2. Testimoniul școlar, prin care se dovedește, că are pregătirea cerută prin concluzul Nr. 84/910 al Sinodului eparhial din Arad și anume — fiind parohiile din eparhia Aradului împărțite în trei clase, — dela petenți se pretinde: a) 8 clase de liceu cu bacalaurat; b) 8 clase de liceu ori cu maturitate dela școlile comerciale; c) 6 clase de liceu sau examene de capacitate învățătorească.

3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial, la care aparține, vizat de protopresbiterul tractual.

4. Atestat medical despre starea sanitară și întregitatea membrilor corporale.

5. Dacă petentul dela absolvirea școlilor s'ar fi dedicat altei carieri, ori a avut altă ocupațiune, atunci prin atestat dela oficiul parohial, la care aparține și vizat de concernenul protopop are să dovedească ocupațiunea și timpul petrecut dela ultima frecvența școlară până la timpul de față.

6. Intrucât petentul este absolvent de școli normale și ca atare obligat a servi în învățământ, este obligat a produce un certi-

ficat dela forurile competente (ministru ori revizorat), în care i se dă voie a urmări cursurile de teologie ca student regulat. *Curs particular nu se admite.*

7. Certificat despre situația militară a petentului; dacă este înrolat.

8. Obligațiune din partea părinților ori a tutorului, că va suporta cheltuielile de întreținere obligatoare în Seminar, în cursul anilor de studiu.

9. Se observează spre orientare, că pentru anul școlar 1924/1925 Ministerul Cultelor și Artelor a încuviințat 40 burse à 3000 Lei pentru clericii Institutului nostru teologic.

10. Ceice reflectează la bursă, să alătore și atestat de paupertate respective despre starea materială a lor și a părinților.

11. Cei din altă Eparhie să prezinte litere dimisionale dela Episcopul locului.

12. Intreținerea în seminarul teologic este obligatoare pentru toți elevii primiți în teologie.

13. Condițiunile de întreținere în Seminar sunt următoarele:

a) În numărul 4000 Lei, adică (patru mii Lei) anual, plătit în 3 rate anticipative la cassa Consistorială și anume: 1333.34 Lei la înscriere, 1333.33 Lei la 1 Decembrie 1924, și rata ultimă 1333.33 Lei la 1 Aprilie 1925.

b) Pe lângă aceasta taxă, în numărul fiecare elev va mai plăti la începutul anului școlar și o taxă în alimente și anume: Una m. m. făină, una m. m. cartofi; 10 (zece) klg. unsoare și 10 (zece) klg. fasole.

c) La intrare în Seminar elevii vor aduce cu sine: 6 cămeși, 6 părechi ismene, 3 cămeși de noapte, 6 părechi de ciorapi ori obele, haine de pat (saltea, cearșafuri, țol ori plapomă, perină și o cuvertură de pat), trei ștergare, trei servete, păhar, cuțit, furculiță, lingură, o ceașcă, trei farfurii, piepten, săpun, perie de dinți, de haine, de ghete, ace, ață, hainele și îmbrăcămintele necesare.

14. Petițiunile au să fie timbrate legal și scrise cu mâna proprie.

15. Petenții să indice domiciliul și poșta ultimă, scrise corect și legibil.

Arad, din ședința Cons. a sen. bis., ținută în 30 Maiu (12 Iunie) 1924.

Joan J. Papp,
Episcop.

Inștiințare.

În clasa I. a școlii normale ort. române din Arad în anul școlar 1924—25 se primesc băieți, cari au terminat cel puțin cu succes bun 4 clase primare și nu au trecut de 14 ani.

În clasele II—V. se primesc și absolvenții ai claselor I—IV. de liceu ori de școală medie, având să facă examen de diferență.

Primiriile de elevi se fac pe baza unui examen de admitere.

Cererile de primire se vor adresa până în 15 August n. la direcțiunea școlii normale ort. române din Arad și vor fi semnate de către reprezentanții legali ai candidaților (părinți sau tutor) cu arătarea profesiei și a locuinței lor.

La cerere se vor adnexa următoarele documente:

1. *Extras de botez.* 2. *Act de naștere* dela oficiul stării civile. 3. *Certificatul școlar* de pe ultima clasă. 4. *Actul de vaccină.* 5. În conformitate cu ordinul Ven. Consistor diecezan din 22 Maiu (4 Iunie) a. c. Nr. 3760/1923, „o declarație subscrisă de părinți, prin cari acestea se obligă a achita anticipative și regulat la termenele fixate taxele de întreținere în internat fără privire la aceia, că elevii vor primi ori nu burse dela stat“. Asemenea declarație, vor prezenta și elevii din anul trecut, cari vor să se înscrie la școala noastră.

Cererile netimbrate ori defectuos ajustate se vor retrimite neresolvite.

Examenele de admitere se vor ține în 2 (cele în scris) și 3—4 Septembrie n. (cele orale). Candidații vor fi supuși unui examen medical și vocal, după care vor urma probele în scris din limba română și aritmetică și cele orale din limba română, aritmetică, istorie și geografie.

Elevii admiși prin examenul de admitere și cei din anul trecut se vor putea înscrie plătiind următoarele taxe:

1. Rata I. în suma de 1000 Lei, din taxa de întreținere de 3000 Lei în internatul școlii, precum și taxa în alimente (100 klg. făină albă, 100 klg. cartofi, 5 klg. unsoare, 10 klg. fasole și 50 ouă.)

Rata a II-a din taxa de întreținere în numerar se va plăti la 1 Dec., a III-a la 1 Aprilie.

2. Taxele de înscriere fac: 120 Lei, cari se plătesc în întregime la înscrieri.

Fără achitarea taxelor școlare și de întreținere în internat nimenea nu va fi înscris și admis la masă.

Elevii admiși, la intrarea lor în școală vor aduce cu sine următoarele efecte: 4 cămăși, 4 ismene, 6 batiste, 4 părechi ciorapi ori 6 p. obiele, haine de pat (saltea de paie, 2 ciarciaturi pentru schimb, țol ori plapomă, perină și o cuvertură de pat), 3 servete, 1 tăcâm (păhar, furculiță, cuțit, lingură, o ceașcă și 2 farfurii), 3 ștergare (prosoape), pieptene, săpun, perie de dinți, perie de haine și de ghete, ață, ace, vesmintele și încălțăminte necesară și o violină. Pe

lângă aceste fiecare elev să aibă un costum național (1 cămașe cu cosături naționale, pantaloni albi și un brâu tricolori). Efectele vor fi predate școlii pe lângă inventar. Pe albituri se va coase numele elevului. Fără albiturile prescrise nici un elev nu se primește în internat.

Examenle de corigență se vor ține în 5 și 6 Septembrie n., înscrierile în 8—13, iar în 14 Sept. n. va avea loc deschiderea anului școlar.

Manualele, ce se vor folosi în anul școlar 1924—25 se află la *Librăria diecezană*, (Str. Eminescu.)

*Direcțiunea Școlii normale
ort. rom. din Arad.*

Internatul Diecezan ort. rom. de fete din Arad.

Aviz școlar pe anul 1924—25.

În internatul diecezan de fete se primesc eleve cari cercetează liceul de fete al statului din Arad.

Taxa de întreținere 6000 Lei, se va plăti la cassa consistorială ori la dir. Internatului în două rate egale: la intrarea în internat și la 1 Februarie.

Consistorul își rezervă dreptul, în caz de o urcare simțitoare a prețurilor, să ridice taxa de internat în cursul anului școlar.

Taxa de înscriere 100 Lei, taxa de medic 100 Lei și deteriorări 100 Lei.

Alimente: 125 kg. făină de pâine, 30 kg. făină albă, 100 kg. cartofi, 12 kg. unsoare, 10 kg. fasole (mază ori linte), 100 ouă, 5 kg. zahăr și 5 kg. săpun pentru elevele cari își spală rufele în internat, iar celelalte 1 kg. Pe viitor nu se mai face scutire de alimente sub nici un motiv.

Anunțurile pentru primirea în internat se vor face dela 15 Aug. la 15 Sept. Fiecare elevă va prezenta 1. *Certificatul școlar* de clasa absolvată; 2. *Certificat medical* că este deplin sănătoasă și 3. *Certificat dela comună* că nu este acolo nici-o epidemie. Numai aceia elevă se va considera înscrisă, care plătește a conto 1000 Lei din taxă.

Elevele cari din oare cari motive ar părăsi internatul, vor fi obligate să plătească taxa și alimentele pe jum. an. Taxa pentru orele particulare de muzică (pian, vioară) se va plăti anticipativ pe jum. an. Pentru fiecare elevă se va depune la dir. int. 500 Lei pentru spese de cărți și recvizite școlare, despre care sumă se va da socoteală în regulă.

Elevele vor aduce: 2 perini cu 4 fețe, 1 plapomă cu 2 cearșafe, 2 cearșafe și 1 acoperitoare de pat, toate acestea vor fi albe, 1 covorel, 6 cămăși de zi, 6 cămăși de noapte, 6 pantaloni (4 albi, 2 negri), 6 păr. ciorapi, 12 batiste, 4 fuste (2 albe, 2 negri), 6 ștergere, 3 servete, 2 cârpe de păhare, 2 cârpe pentru lighean, 1 cârpe pentru bucătărie care rămâne internatului, 1 față de masă, 1 ceașcă și 2 făfurii, tăcămuri, inel pentru servet, podișor pentru tăcămuri, 2 păhare, 1 cârpă de praf, piepten rar și des, perie de dinți, de cap, de unghii, de haine și de ghete, 1 păr. pantofi de casă, 2 păr. ghete negre, 1 parapleu, 2 cutie pentru pieptene și perii.

Fiecare elevă este obligată să aibă uniforma școlii: 2 șorțe negre cu mâneci, rochie de ștofă vânătă închis, blusa albă de vară, 2 șorțe albe, pal-

ton de iarnă și primăvară, pălărie de iarnă și vară. Toate acestea după modelul anului trecut.

Elevele să nu aducă obiecte de prisos.

Purtarea bijuteriilor și altor obiecte de lux este interzisă.

Pentru banii lăsați la eleve, dir. int. nu ia nici o răspundere.

*Direcțiunea internatului ort. rom.
de fete din Arad.*

CONCURSE.

În urma rezoluțiunii V. Consistor din Arad de sub Nr. 2146/924 și 1581/924 se escrie concurs pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Mândruloc**, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala“.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Casa parohială cu supraedificatele desubt nr. 21 care va intra în beneficiul preotului ales numai după moartea văduvei Sofia Bozgan.

2. Una sesie parohială, constatătoare din 32 jug. cat. pământ arător.

3. Birul parohial în natură.

4. Stolele legale.

5. Eventuala întregire de salar dela stat.

Preotul ales va fi obligat a solvi dările publice după beneficiul său și a catehiza în școlile primare din loc.

Parohia fiind de *clasa primă*, dela recurenți se recere opt clase de liceu și maturitate, conform concluzului Nr. 84/910 al sinodului eparhial din Arad, precum și cvalificație preoțească pentru parohii de clasa primă.

Recursele ajustate cu documentele necesare și cu atestat de serviciu se vor adresa Comitetului parohial din Mândruloc și se vor subșterne P. On. Oficiu protopresbiteral rom. din Arad, îndatorați fiind după prealabila încunoștințare a concernentului protopresbiter a se prezenta în sf. biserică din Mândruloc, pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale observând dispozițiunea §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii. Cei din altă dieceză vor dovedi, că au încuviințarea P. S. D. Episcop diecezan de a putea reflecta la această parohie.

Se observă, că jumătate din venit până la 30 Martie (12 Aprilie) 1925 compete minorului rămas după răposatul preot.

Comitetul parohial ort. rom.

În conștelegere cu : *Traian Văfianu* m. p. protopop.

—□—

1—3

Conform rezoluțiunii consistoriale Nr. 2246/924 pentru îndeplinirea parohiei de cl. II. din **Arăneag** tractul Șiria, devenită vacantă prin decedarea părintelui Emil Popoviciu se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul of. „Biserica și Școala“ pe lângă următoarele emolumente:

1. Una sesiune pământ par. în estenziune de 32 jugere.

2. 400□ pământ la deal loc de vie.

3. 200□ pământ pentru sămănatul cănepei.

4. Birul și stolele legale

5. Un intravilan în estenziune de 800□ casă parohială cu 4 odăi și culină.

Alesul va suporta toate dările După venitul parohial cel beneficiază. Va împlini conștiencios toate funcțiile în parohie, și va catechisa la școala ce este în comună fără altă renumerație. Va avea să țină regulat vecernia în toate sâmbetele și în sărbători mari.

În lipsa reflectanților de cl. II se admit și concurenți cu cvalificațiune de cl. III.

Reflectanți din altă dieceză au să producă act despre consenzul Prea sfinției sale Dlui Episcop diecezan. Recursele ajustate regulamentar sunt a-se înainta în termenul mai sus indicat Prea on. oficiu protop. ort. român al Șirlei, având a se prezenta în cutare Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Arăneag spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie.

Dat în Arăneag în șed. com. par. dela 3/16 Iunie 1924.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Mihail Luca* m. p. protopop ort. rom.

—□—

1—3

În conformitate cu concluzul Ven. Consistor diecezan ort. rom. din Arad, — Nr. 1995/924, — se escrie concurs pentru deplinarea definitivă a parohiei vacante: **Talpoș**, cu termen de 30 zile, dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Venitele parohiei sunt:

1. Usufructul sesiei parohiale cu dreptul de pășune.

2. Casa parohială cu intravilan și supra edificat.

3. Stolele legale.

4. Întregirea salariului dela stat, pentru care parohia nu i-a răspundere.

Parohia e de clasa I.

Alesul va solvi toate dările publice după beneficiul preoțesc și va avea să catehizeze în școala primară din comună, fără remunerațiune din partea parohiei.

Reflectanții își vor înainta concursurile, ajustate cu toate documentele prescrise și adresate comitetului parohial din Talpoș, la oficiul protopopesc ort. rom. din Ineu (jud. Arad) și se vor prezenta, — cu observarea strictă a dispozițiilor din Regulamentul pentru parohii, — în careva Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Talpoș, spre ași arăta desteritatea în oratorie și în celea rituale.

Reflectanții din alte Dieceze, — deodată cu cererea de a li să da voie spre a se prezenta în biserică, — vor avea să dovedească că au permisiunea Prea Sfinției Sale Dlui Episcop diecezan, de a concurge la această parohie.

Dat din ședința comitetului parohial din Talpoș, ținută la 13/26 Malu 1924.

Ioan Popa, m. p.

adm. par. președinte.

Zălan Leu, m. p.

not. comit. par.

În conțelegere cu: *Ioan Georgia*, m. p. protopb.

—□—

2—3

Pentru ocuparea postului de preot la parohia ort. română din Viena, cu circumscripția pentru întreg teritoriul republicii Austria, parohie aparținătoare arhidiecesei Cernăuți, se escrie *Concurs* în condițiunile următoare:

I. Beneficiile preotului:

1. Salar de bază: 5000 Lei lunar

2. Spor de rcumpete: 3000 Lei lunar

3. Locuința și luminat

4. Veniturile stolare

II. Obligamentele preotului:

1. Ținerea serviciului divin

2. Catechisarea și instruirea copiilor în limba română

3. Agendele cancelariei parohiale și ale secretariatului

4. Purtarea registrelor stării civile.

Petițiile investite cu toate documentele necesare se vor înainta Comitetului parohial ort. român din Viena I, Löwelstrasse 8, în termen de 1 lună de la publicarea acestui concurs.

Licitație minuendă.

Pe temeiul încuviințării Venerabilului Consistor diecezan de sub Nrul 1879/1924 se escrie licitație minuendă pentru renovarea internă și externă a stei biserici ort. române din **Drăgoești** (jud. Timiș) cu suma exclamării de 69511 lei pe Dumineca din 7/20 Iulie 1924, la orele 11 a. m. Reflectanții își vor înainta ofertele în plic sigilat, alăturând 10% în bani gata din suma exclamării până în 6/19 Iulie.

Comitetul parohial își rezervă dreptul a preda lucrarea acelu întreprinzător, în carele va avea cea mai deplină garanță și încredere și nu rebonifică spese de călătorie.

Decizul se poate vedea zilnic la oficiul parohial din loc.

Drăgoești la 24 Iunie (6 Iulie) 1924.

Lucian Lungu

paroh. președ. com. par.

Ioan Chevereșan m. p.

notarul com. par.

Licitație minuendă.

În baza rezoluției Ven. Consistor ort. rom. din Arad, No. 2204/1924, prin aceasta se scrie licitație minuendă, care se va ține în **Galșa**, Duminecă la 7/20 Iulie 1924 orele 2 după amiaz, pentru darea în întreprindere a renovărilor necesare la biserică ort. rom din Galșa.

Prețul de exclamare e 209.597 Lei.

Reflectanții, — cari numai diplomați pot să fie, — își vor înainta ofertele în scris, anexând în numerar sau în hârtii de valoare vadiu de 5% dela prețul de exclamare.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da lucrările de renovare acelu întreprinzător, în care va avea mai mare încredere, fără considerare la rezultatul licitației.

Reflectanți nu pot reclama spese de drum sau diurne pentru participarea la licitație.

Condițiunile speciale, planul și devizul speselor de renovare se pot vedea la oficiul parohial ort. rom. din Galșa (jud. Arad), în fiecare zi între orele 7—12, până în preziua termenului fixat pentru licitațiune.

Galșa, la 16/29 Iunie 1924.

Comitetul parohial.

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: Prefectura Județului.